

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **M. J.**, zastoupen JUDr. Vladimírem Špačkem, advokátem se sídlem Tyršova 64, 547 01 Náchod, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové, o rozhodnutí o navrácení v předešlý stav, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 10. 2014, č. j. 51 A 15/2013 - 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného zn. 8605-2/DS/2013/Er ze dne 17. 5. 2013, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, o nevyhovění žádosti o navrácení v předešlý stav (prominutí zmeškání úkonu) podle § 41 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětná žádost o navrácení v předešlý stav a rozhodnutí o něm, včetně rozhodnutí žalovaného, souvisely s vydaným příkazem ve věci přestupku žalobce podle zákona o silničním provozu, proti němuž žalobce podal odpor po uplynutí zákonné lhůty k jeho podání.

V podané žalobě, a to do značné míry obdobně jako v předchozím odvolání, žalobce zejména namítal, že v době doručování příkazu byl upoután na lůžko, zásilky nemohl přebírat, a když si dne 3. 1. 2013 vyzvedl poštu v domovní schránce, byla tam zásilka obsahující předmětný příkaz. Měl za to, že tento den došlo k jeho doručení a od tohoto data odvíjel lhůtu k podání odporu. Teprve později se dozvěděl, že snad mělo být doručeno již dříve, a to tzv. právní fikcí, a proto z procesní opatrnosti současně s podáním odporu požádal o prominutí zmeškání lhůty.

Krajský soud po podrobné rekapitulaci a zhodnocení průběhu doručování (což Nejvyšší správní soud znovu podrobně nereprodukuje, neb tento průběh je účastníkům řízení znám), dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl ve věci správně, neb žalobce měl dostatek příležitostí i času k podání odporu v zákonné lhůtě, a proto žalobu zamítl.

V podané kasační stížnosti, s odkazem na její důvod vymezený v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), stěžovatel uvedl, že ani jeden ze správních orgánů se dostatečně nevypořádal s žalobcovými námitkami, že způsob doručování příkazu nebyl v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a odmítal jakýkoliv z jím provedených důkazů. Nesplněním základních podmínek nemohly nastat důsledky doručení příkazu za užití tzv. právní fikce, ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a odst. 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel, přičemž neshledal vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Právní úprava obsažená ve správním řádu umožňuje prominutí zmeškání úkonu. Podle § 41 odst. 2 správního řádu může účastník řízení požádat o prominutí zmeškání úkonu do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Podle odst. 4 citovaného ustanovení promine správní orgán zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.

Z obsahu spisu vzal zdejší soud za zjištěné, že předmětný příkaz byl vydán dne 18. 12. 2012, při pokusu o jeho doručení dne 20. 12. 2012 poštovním doručovatelem nebyl adresát zastížen a oznámením vloženým do domovní schránky byl vyzván, aby si uloženou zásilku vyzvedl na poště do 10 dnů. Vzhledem k tomu, že tak žalobce neučinil, nastala u předmětného příkazu dnem 30. 12. 2012 v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu fikce jeho doručení. Poté byla zásilka, opět v souladu se správním řádem (§ 23 odst. 4), dne 3. 1. 2013 vhozena do domovní schránky žalobce. Odpor tak bylo možné podat ve lhůtě do 15ti dnů od nastoupení účinku doručení fikcí, tedy nejpozději dne 14. 1. 2013. Téhož dne, tj. právě dne 14. 1. 2013, navštívil žalobce správní orgán I. stupně za účelem nahlédnutí do souvisejícího správního spisu, přičemž byl mj. vyrozuměn, že pro případ, že by chtěl proti předmětnému příkazu podat odpor, je daný den (14. 1. 2013) posledním dnem, kdy lze odpor podat a to příp. i ústně do protokolu. Dále je z obsahu spisu zřejmé, že žalobce při svém tvrzení, že byl ve dnech 22. 12. 2012 – 3. 1. 2013 z důvodu nemoci

pokračování

upoután na lůžko, v rámci odvolacího řízení dodatečně doložil tzv. výměnný poukaz od lékaře, s uvedením nemoci od 18. 12. 2012 do 2. 1. 2013.

Krajský soud, jak bylo již poznamenáno, žalobu zamítl (a to obdobně jako žalovaný v případě odvolání), neb žalobce měl dostatek příležitostí i času k podání odporu v zákonné lhůtě.

Institut navrácení v předešlý stav (prominutí zmeškání lhůty) míří svou povahou a zaměřením na situace, kdy účastníku řízení v době, kdy má nějaký úkon provést, brání závažná překážka, pro kterou úkon provést nemůže a teprve později tato překážka pomine.

V první řadě je tak třeba posoudit, zda v době, kdy mohl být podán předmětný odpor, tj. ve dnech 31. 12. 2012 až 14. 1. 2013 na straně žalobce existovala či trvala překážka, která mu v jeho podání bránila, a poté by se pak nabízelo posoudit, zda taková příp. překážka byla zákonem požadovaným „závažným důvodem“, který nastal bez jeho zavinění.

K tomu Nejvyšší správní soud především rekapituluje, že jako překážky, které žalobci podle jeho tvrzení bránily včas podat odpor, byly jednak jeho nemoc, a dále skutečnost, že podle jeho tvrzení byla porušena pravidla při doručování příkazu, a nemohla nastat fikce jeho doručení. Z obsahu spisu je zřejmé, a žalobce to nikterak nerozpориje, že jeho nemoc skončila, tj. tato překážka, podle lékařského vyjádření, pominula dne 2. 1. 2013, popř. podle žalobcova tvrzení pominula dne 3. 1. 2013, a tedy žalobci nic nebránilo odpor ve zbývající lhůtě, tj. až do 14. 1. 2013 podat. Pokud jde o druhou žalobcem tvrzenou překážku, tj. namítané vady při doručování, tady Nejvyšší správní soud nemůže nepoznamenat, že toto jsou námitky, které by měly své místo spíše v případě žaloby, kterou by žalobce eventuálně brojil proti příp. rozhodnutí, stavícímu na opožděnosti podaného příkazu. V nyní posuzované věci je však přezkoumáváno rozhodnutí žalovaného ve spojení s návazným rozsudkem krajského soudu ve věci neprominutí zmeškání lhůty. Žádá-li účastník o prominutí zmeškání lhůty, byť jak tvrdí - na doporučení svého právního zástupce, nepřímo přiznává, že lhůtu zmeškal, a těžko se jako důvodu pro prominutí zmeškání lhůty může dovolávat toho, že žádnou lhůtu nezmeškal. Nicméně i kdyby zdejší soud připustil nejasnosti na straně žalobce stran doručení předmětného příkazu a ve spojení s tím i stran počátku a konce běhu lhůty pro podání odporu proti němu, nelze přehlédnout, že jak žalobce sám připouští, byl dne 14. 1. 2013 výslovně správním orgánem I., stupně při nahlížení do předmětného spisu vyrozuměn o tom, že tento den, tj. den 14. 1. 2013, je posledním možným dnem pro příp. podání odporu proti dotčenému příkazu. Pokud by tedy bylo tuto druhou žalobcem tvrzenou „překážku“ možno v rámci řízení o prominutí zmeškání lhůty vyložit jako nejasnost či neurčitost v běhu lhůty pro podání odporu, potom takto překážka pominula v daný poslední den této lhůty, a žalobce mohl ještě tentýž den odpor podat. O tom byl ostatně, jak zcela zřetelně vyplývá z úředního záznamu ve spisu, výslovně poučen. Z uvedeného tedy plyne, že namítané překážky, pro které nemohl podle svého tvrzení žalobce odpor proti předmětnému příkazu podat, netrvaly po celou dobu běhu lhůty, kdy odpor možno podat bylo, a žalobci, přinejmenším dne 14. 1. 2013, tedy v poslední den lhůty možného podání odporu, nic v jeho podání

nebránilo. Již z tohoto tedy plyne, že žádost o navrácení v předešlý stav tak v předmětné věci nemohla být důvodná.

Při tomto zjištění již potom není důvodu dále zkoumat a posuzovat, zda namítané překážky byly zákonem požadovaným „závažným důvodem“, který nastal, či které nastaly, bez žalobcova zavinění.

Nad rámec potřebného odůvodnění Nejvyšší správní soud ještě poznamenává, že jestliže však tuto druhou „překážku“ žalobce vnímal či vnímá jako porušení pravidel při doručování, měl volit jiný postup, odpor proti příkazu měl podat bez žádosti o prominutí zmeškání lhůty a při jeho příp. zamítnutí pro opožděnost, a následněm potvrzujícím odvolacím rozhodnutí, se měl žalobce bránit žalobou, v níž by rozporoval samotnou opožděnost podání odporu, s tvrzením porušení pravidel při doručování.

Za tohoto stavu věci považuje Nejvyšší správní soud za nesporné, že důvody pro navrácení v předešlý stav (prominutí zmeškání lhůty) v posuzované věci nenastaly, a žalovaný, a stejně tak poté i krajský soud, rozhodly v souladu se zákonem, když odvolacím a posléze ani žalobním námitkám nevyhověly.

Pro zdejší soud je však přitom znepokojující, že v situaci, kdy je žalobce již v řízení o žalobě navíc odborně právně zastoupen, volí v takto zcela jednoznačné věci už na první pohled zjevně obstrukční postup, který namísto sledování ochrany dotčených subjektivních práv, k níž má správní soudnictví sloužit, ve svých důsledcích fakticky nedůvodně a také zcela účelově ztěžuje výkon veřejné správy a zatěžuje rozhodování ve správním soudnictví.

Lze tedy uzavřít, že krajský soud nepochybil, když žalobu stěžovatele odmítl. Naplnění důvodu kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu